

УДК 388(477)
ББК 65.9(4Укр)
С76

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Уманського національного університету садівництва
(протокол № 5 від 20 жовтня 2016 року)*

Редакційна колегія:

НЕСТЕРЧУК Ю.О. – д.е.н., професор, декан факультету економіки і підприємництва Уманського національного університету садівництва (відповідальний редактор)

ПЕНЬКОВА О.Г. – д.е.н., завідувач кафедри маркетингу Уманського національного університету садівництва (заступник відповідального редактора)

МУДРАК Р.П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки Уманського національного університету садівництва

КОЖЕМ'ЯКІНА С.М. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри теоретичної і прикладної економіки Інституту підготовки кадрів ДСЗУ Міністерства соціальної політики України

ЛУТАЙ Л.А. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів ДСЗУ Міністерства соціальної політики України

СЕМЕНДА О.В. – к.е.н., ст. викладач кафедри маркетингу Уманського національного університету садівництва (відповідальний секретар)

Становлення та розвиток економіки України: від теорії до практики :
С76 матер. Всеукр. наук.-практ. конфер., присвяченої 25-річчю незалежності України, 13-14 жовтня 2016р. – Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2016. – 212 с.

ISBN 978-966-304-177-3

Збірник містить доповіді студентів, магістрів, викладачів та вчених, які були розглянуті на Всеукраїнській науково-практичній конференції, присвяченій 25-річчю незалежності України «Становлення та розвиток економіки України: від теорії до практики», що відбулася 13-14 жовтня 2016 року в м.Умань. У наукових матеріалах висвітлюються питання становлення та розвитку економіки України.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників та фахівців, які займаються питаннями розвитку економіки.

УДК 388(477)
ББК 65.9(4Укр)

ISBN 978-966-304-177-3

© Уманський національний
університет садівництва, 2016

Неслад В.Ф. Маркетингова система в забезпеченні ефективності виробництва та збуту сільськогосподарської продукції.....	125
Озерова О.Г. Побудова системи облікового забезпечення реалізації енергозберігаючих заходів на підприємствах	127
Олядичук Н.В. Обліково-аналітичне забезпечення нарахування відпускних виплат працівникам.....	130
Пекін А.Ю. Економічна безпека агропромислового комплексу України....	132
Пенікова О.Г. Перспективи розвитку внутрішнього ринку органічної продукції в Україні.....	135
Попомаренко О.В. Актуальні проблеми екологізації економіки України.....	138
Припуга Н.В. Складові активізації механізму антимонопольно-конкурентної політики в монокопродуктовому виробництві України.....	141
Ревуцька А.О. Ефективність управління власністю в сільськогосподарських структурах.....	143
Ревуцька А.О., Коробко В.В. Особливості інфляційних процесів в Україні.....	145
Ревуцька А.О., Медведюк Ю.Б. Шляхи подолання економічної кризи в Україні.....	148
Ревуцька А.О., Озимук Д.В. Відносини власності в умовах нестабільності економіки	151
Савченко О.Ю., Кириченко Т.В. Мотивація як елемент ефективного управління ресурсами в логістичних системах промислового підприємства.....	153
Семенда Д.К., Семенда О.В. Ринок землі в Україні: перспективи та складові.....	157
Смолін Л.В., Сербін А.В. Сучасні тенденції в розвитку транснаціональних корпорацій.....	159
Смолін Л.В. Роль соціальної відповідальності бізнесу в реалізації соціальної політики держави.....	161
Соковніна Д.М., Бондар Ю.О. Маркетингові стратегії нішерів.....	164
Соковніна Д.М., Дашкова К.В. Виникнення, сутність і зміст STP-маркетингу.....	166
Соковніна Д.М., Деньгін В.В. Маркетингові стратегії диверсифікації, їх переваги та недоліки.....	168
Соковніна Д.М., Колесниченко С.В. Сутність маркетингової стратегії позиціонування.....	170
Соковніна Д.М., Рибаченко К.Ю. Особливості маркетингової діяльності підприємства на зовнішньому ринку.....	173
Соковніна Д.М., Сула Є.В. Маркетингові стратегії в діяльності підприємств харчової промисловості.....	175
Соковніна Д.М. Використання маркетингових заходів реалізації органічної продукції в Україні.....	177
Сопільняк І.С. Механізм функціонування ринку органічної продукції	180

Список використаних джерел

1. Кулагина Н.А. Сущность и классификация видов экономической безопасности агропромышленного комплекса // Тр. Кубан. гос. аграр. ун-та. 2011. №4 (31). С. 53-58)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Пенькова О.Г. - д.с.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

Один із засновників концепції органічного землеробства, японський філософ Мокіші Окада (1882-1955рр.), вважав, що екологічна агротехніка має вирішувати такі завдання: виробляти продукти харчування, які не лише підтримують життєдіяльність, а й поліпшують здоров'я людей; стабілізувати біологічну рівновагу в природі, бути екологічно безпечною; використовувати прості, доступні методи та засоби ведення господарства. Ці завдання залишаються актуальними і сьогодні.

За даними IFOAM (Міжнародна федерація органічного сільськогосподарського руху) та FiBL (Дослідний інститут органічного сільського господарства) станом на 2014 рік розмір органічного ринку сягнув 80 млрд. доларів США (проти 15,2 млрд. доларів США в 1999 році), загальна площа земель, зайнятих під органічне сільське господарство, становила 47,3 млн. га (проти 11 млн. га в 1999 році), але не лише 0,99% від загальної площі земель сільськогосподарського призначення. Динамічно збільшується кількість виробників органічної продукції: від 200000 в 1999 році до 2,3 млн. в 2014 році.

Україна також бере участь у виробництві органічної сільськогосподарської продукції. В 2015 році за органічними методами оброблялося близько 410550 га, або 1 % сільськогосподарських земель майже 210 органічними операторами (табл. 1) . Близько 100 з них експортують продукцію, а 50 – с чистими експортерами. Протягом 2015 року було експортовано близько 60 тис. т органічної продукції. Виручка від роздрібного продажу органічної продукції складала 16,8 млн. євро., або 0,3 євро на особу.

1. Динаміка площі земель та кількості господарств, сертифікованих під органічне сільськогосподарське виробництво

Показники	Роки				
	2002	2004	2008	2011	2015
Площа, га	164449	240000	269984	270320	410550
Кількість господарств	31	70	118	155	210

Для порівняння: в сусідній Польщі площа земель, зайнятих під органічне сільське господарство, становить 657902 га, або 4,3% від загальної площі

земель сільськогосподарського призначення. У країні зареєстровано 484 органічних виробники. А виручка від роздрібного продажу органічної продукції у 2011 році складала 120 млн. євро, або 3 євро на особу.

Варто відзначити, що протягом останніх років в Україні поступово розвивається і внутрішнє споживання органічної продукції (рис. 1).

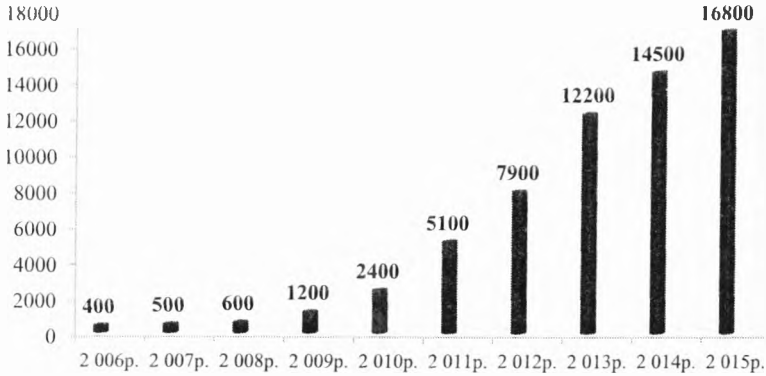

Рис. 1. Внутрішній споживчий ринок органічних продуктів в Україні, тис. євро

В більшості вітчизняних наукових праць, присвячених розвитку органічного сільськогосподарського виробництва в Україні, справедливо відзначається, що одним із стримуючих факторів внутрішнього попиту на органічну продукцію є низька платоспроможність більшості населення нашої країни. Дійсно, якщо проаналізувати розподіл країн-найбільших споживачів органічних продуктів, то ця теза видається справедливою (рис. 2).

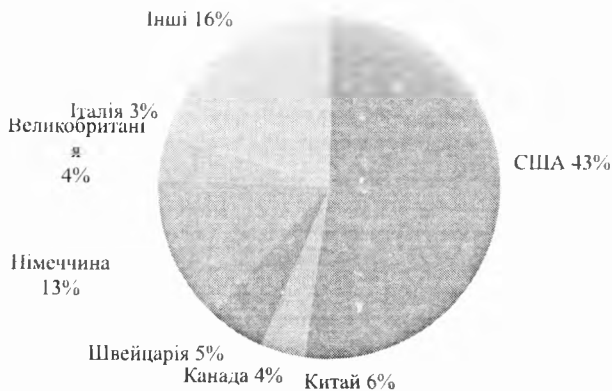

Рис. 2. Частка країн у світовому роздрібному товарообігу органічної сільськогосподарської продукції

Більш адекватно відбиває тенденцію залежності обсягів споживання органічної продукції від рівня доходів громадян країни розрахунок витрат на цю особу населення країни (рис. 3).

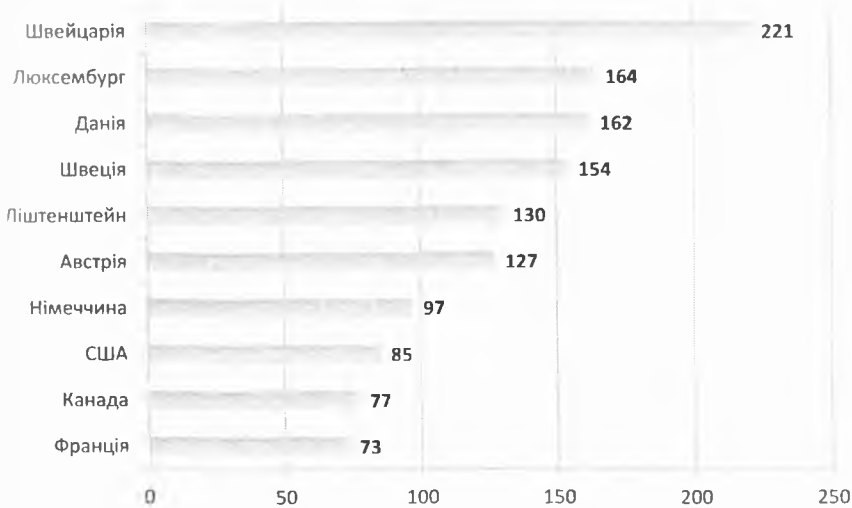

Рис. 3. Споживчі витрати на органічну продукцію на одну особу, євро

Усі ці країни-лідери за споживанням органічної продукції на одну особу населення входять до 20 країн-лідерів за Індексом людського розвитку (ІЛР). Однак, є й інші країни, що традиційно лідирують у рейтингу за ІЛР. Наприклад, Японія, Сінгапур, Ізраїль, де показники споживання органічної продукції значно нижчі.

Як показав проведений аналіз, існує прямий зв'язок між часткою витрат громадян на продукти харчування та часткою витрат на органічну продукцію (табл. 2).

Місце	Країна	Частка продажів органічних продуктів в загальних витратах на продукти харчування	Частка витрат на продукти харчування в загальних витратах
1	2	3	4
1	Данія	7,2	10,7
2	Австрія	6	12,1
3	Швейцарія	5,7	9,6
4	Швеція	4,1	13,4
5	США	4	13,5

продовження табл. 2.

1	2	3	4
6	Німеччина	3,5	12,1
7	Люксембурі	3,3	8,8
8	Нідерланди	2,7	15,8
9	Канада	2,5	н/д
10	Франція	2	15,9

В Україні, де за офіційними даними Державної служби статистики, в структурі грошових витрат 54,8% припадає на продовольчі товари, не варто очікувати стрімкого зростання споживання органічних продуктів.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Пономаренко О.В. – к.е.н., доцент
Харківська державна зооветеринарна академія

На сьогоднішній день у зв'язку з погіршенням стану біосфери, погіршенням якості ґрунтів, знищенням лісів, зменшенням запасів якісної води та інших ресурсів, які прийнято було вважати невичерпними, концепція граничної корисності актуальна, як ніколи.

Екологізація економіки є важливим аспектом, який обов'язково треба враховувати в умовах галопуючого науково-технічного прогресу.

Екологізація економіки передбачає всебічний системний підхід до матеріального життя суспільства, усвідомлення людиною своєї причетності та відповідальності за збереження природного середовища. На сучасному етапі розвитку суспільства екологізація економіки є необхідною складовою його сталого розвитку. Вона передбачає екологізацію всього соціально-економічного устрою і має на меті зниження природоємності виробництва.

Питаннями екологізації економіки у різний час займалися вітчизняні й зарубіжні учені, зокрема, І. Синевич, Я. Тінберген, Т. Туниця, Ю. Туниця, І. Бестужев-Лада, В. Борисович, В. Геєць, Е. Гірусов, О. Іщенко, В. Міщенко, О. Кашенко, В. Трегобчук, М. Хвестик, В. Шевчук та ін. Проте дана проблематика потребує подальшого глибокого та всебічного дослідження.

Метою даного дослідження є аналіз теоретичних і практичних аспектів екологічно обґрунтованого розвитку економіки України в сучасних умовах з урахуванням тенденцій глобалізації світу.

Екологізація економіки – процес впровадження і реалізації принципів раціонального природокористування та мінімізації негативного впливу на екологічні об'єкти в процесі антропогенної діяльності [1, с. 47].

Основними цілями екологізації економіки є зменшення техногенного навантаження, підтримка природного потенціалу шляхом самовідновлення